МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ БУДЕ ЗДІЙСНЮВАТИ АНАЛІЗ ПРИЙНЯТИХ РІШЕНЬ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ ЦЕКК ЩОДО ПРИТЯГНЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ТИПОВИХ ДИСЦИПЛІНАРНИХ ПРОСТУПКІВ ЕКСПЕРТІВ[1]

Міністерство юстиції України

Реферат. Наказом Міністерства юстиції України від 13 травня 2024 р. № 1414/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з питань судово-експертної діяльності» внесено низку змін, зокрема до Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженого наказом Мін'юсту від 03.03.2015 № 301/5 (зареєстровано 04.03.2015 за № 249/26694). Матеріал зосереджено на новому пункті 23 розділу VI Положення, текст якого наведено повністю. Відтепер структурний підрозділ Мін'юсту кожні шість місяців аналізує рішення дисциплінарної палати ЦЕКК про притягнення судових експертів до дисциплінарної відповідальності, щоб визначити й узагальнити типові дисциплінарні проступки, вчинені під час судово-експертної діяльності, з урахуванням наявної інформації про судове оскарження таких рішень. Результати оформлюють у вигляді звіту без даних про суб'єктів призначення та проведення експертиз, учасників справ та інших відомостей, які не можна розголошувати, і публікують на вебсайті Мін'юсту не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним; за розрахунком редакції, найближчий звіт мав з'явитися до 20 січня 2025 р. Редакційний коментар порушує два питання: чи буде проаналізовано рішення дисциплінарної палати та їх судове оскарження за попередні роки і чому Положення досі не передбачає відповідальності самих членів палати за непрофесійні дії, прихований конфлікт інтересів чи ухвалення рішень під впливом вищого керівництва. Ці ризики, за твердженням редакції, підтверджує соціологічне дослідження сфери судової експертизи, проведене на запит Проєкту ЄС «Право-Justice» з 19 травня по 30 червня 2023 р. на всій території України, крім тимчасово окупованих територій, методами глибинних інтерв'ю й анкетування представників сфери та загальнонаціонального опитування населення; його результати представлено 26 вересня 2023 р. Для судових експертів нова норма створює публічне, хоча й знеособлене, джерело відомостей про практику дисциплінарної палати, яке можна використовувати для запобігання порушенням, підготовки до атестації та аргументації під час оскарження дисциплінарних рішень.

Ключові слова: судові експерти, дисциплінарна відповідальність судових експертів, Центральна експертно-кваліфікаційна комісія, дисциплінарна палата ЦЕКК, типові дисциплінарні проступки, Міністерство юстиції України, наказ № 1414/5, Проєкт ЄС «Право-Justice», конфлікт інтересів.

The Ministry of Justice of Ukraine Will Analyse Decisions of the Disciplinary Chamber of the Central Expert Qualification Commission on Disciplinary Liability of Forensic Experts to Identify and Summarise Typical Disciplinary Offences

Ministerstvo yustytsii Ukrainy.

Abstract. Order of the Ministry of Justice of Ukraine No. 1414/5 of 13 May 2024 “On Approval of Amendments to Certain Regulatory Acts on Forensic Expert Activity” amended, among other acts, the

Regulation on the Central Expert Qualification Commission (CEQC) under the Ministry of Justice and on the certification of forensic experts, approved by Order No. 301/5 of 3 March 2015. The editorial summary focuses on the new paragraph 23 of Section VI of the Regulation, quoted in full. A structural unit of the Ministry must now analyse, every six months, the decisions of the CEQC disciplinary chamber imposing disciplinary liability on forensic experts in order to identify and generalise typical disciplinary offences, taking into account available information on court appeals against those decisions. The analysis takes the form of a report that must not contain data on those who ordered or conducted the examinations, on participants in the proceedings or other protected information, and is published on the Ministry's website no later than the 20th day of the month following the reporting period; by the editors' calculation, the first report was due by 20 January 2025. The editorial commentary asks whether earlier decisions of the disciplinary chamber and their judicial review will also be analysed, and notes that the Regulation still provides no liability for chamber members for unprofessional conduct, hidden conflicts of interest or decisions taken under pressure from senior officials. The editors refer to a sociological study of the forensic sector commissioned by the EU Project Pravo-Justice, conducted in May–June 2023 through in-depth interviews, questionnaires and a nationwide public opinion survey. For forensic experts, the new rule creates a public, anonymised source on disciplinary practice.

Keywords: forensic experts, disciplinary liability, Central Expert Qualification Commission, disciplinary chamber, typical disciplinary offences, Ministry of Justice of Ukraine, Order No. 1414/5, EU Project Pravo-Justice, conflict of interest.

Першоджерело: *Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з питань судово-експертної діяльності : наказ М-ва юстиції України від 13.05.2024 № 1414/5.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 13.06.2024.*

References

1. Ministerstvo yustytsii Ukrainy. Ministerstvo yustytsii Ukrainy bude zdiisniuvaty analiz pryiniatykh rishen dystsyplinarnoi palaty TSEKK shchodo prytiahnennia sudovykh ekspertiv do dystsyplinarnoi vidpovidalnosti z metoiu vyznachennia ta uzahalnennia typovykh dystsyplinarnykh prostupkiv ekspertiv [The Ministry of Justice of Ukraine Will Analyse Decisions of the Disciplinary Chamber of the Central Expert Qualification Commission on Disciplinary Liability of Forensic Experts to Identify and Summarise Typical Disciplinary Offences] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. Vol. 9, No. 3 (51). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12582-kozhni-6-misyatsiv-minyust-bude-zdijsnyue-analiz-prijnyatikh-rishen-distsiplinarnoji-palati-tsekk-shchodo-prityagnennya-sudovikh-ekspertiv-do-distsiplinarnoji-vidpovidalnosti-z-metoyu-viznachennya-ta-uzagalnennya-tipovikh-distsiplinarnikh-prostupkiv-yaki-skoyuyut-eksperti (onovlena versiia vid 13.06.2024). [in Ukrainian].

2. Pro zatverdzhennia Zmin do deiakykh normatyvno-pravovykh aktiv z pytan sudovo-ekspertnoi diialnosti [On Approval of Amendments to Certain Regulatory Acts on Forensic Expert Activity] : nakaz M-va yustytsii Ukrainy vid 13.05.2024 № 1414/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0700-24#n14 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].